

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓ
HIVATAL ES NYOMDA

Cluj-Kolozsvár, St. Baron
L. Pop, (Brassai-utca) 10

Telefon: Szerkesztőség
és kiadóhivatal — 977
Zs. N. Sz. — 538

A kéziratok kizárólag a
szerkesztőségnek cím-
zendők. Kéziratokat nem
adunk vissza

UJ KELET

ZSIDÓ-POLITIKAI-NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ARAK

Romániában
Egész évre — — 620
Félévre — — 320
Negyedévre — — 170
Egy hónapra — — 60
Egy szám ára pályaud-
varon és vidéken is 3 lej
Bukarestben — 3-50
Csehszlovákiában
Egy hónapra — 25 ck
Egy szám — 1-50 ck

Cluj-Kolozsvár * VI. évfolyam * 210. szám

Igazgató: SZÉKELY BÉLA

5684. Chesvan 29 * 1923 november 8 Csütörtök

Szervezkedik az ortodox zsidóság

Előkészületek a nagyváradi kongresszusra.
A besztercei központi iroda kritikája

(Kolozsvár, november 7. Az Uj Kelet tudósítójától.) Az erdélyi ortodox kongresszus egy-
oehívásának híre élénk visszhangot keltett az
összes hitközségekben és máris széleskörű moz-
galom észlelhető, amelynek célja, hogy az or-
todoxia súlyosabb és értékesebb elemei meg-
szervezeten jelenjenek meg a kongresszuson.
Ezt a mozgalmat főként az a tapasztalat vál-
totta ki, hogy az ortodox zsidóság érdekeinek
védelme terén a multban súlyos hibák és mu-
lasztások történtek, ami főleg annak tudható
be, hogy a besztercei központi iroda nem volt
képes megfelelni hivatásának. Nem kifejezett
pártalakulásról van szó, mert hiszen a mozgalom
törékveisével egyetért Erdély egész aske-
náz zsidósága, sőt még a mérsékelt chaszidok
is. Csupán az a cél, ne ismétlődhessen meg ezen
a kongresszuson az a jelenség, hogy a kisebb-
ségben levő, de annál hangosabb szélsőségek
kerekedjenek felül.

A mozgalom egyik világi vezetőgyéni-
sége, aki az ortodoxia állásfoglalására eddig is
döntő befolyást gyakorolt, a következőkben
vázoita munkatársunk előtt a szervezkedés
eljait:

— Föltétlenül szükséges, hogy összefog-
juk és megszervezzük az ortodox zsidóságot,
mert nem nyugodhatunk bele, hogy ügyeinket
ezután is úgy vezessék, mint eddig.

Kritikánk nem személyek ellen irányul,
hanem a rendszer ellen.

Amikor a besztercei iroda mulasztásairól beszél-
lünk, akkor sem hibáztatunk egyes embereket,
hanem magát az intézményt, amely megalko-
tottságánál és geográfiai elhelyezésénél fogva
nem felelt meg rendeltetésének. De hibák és
mulasztások történtek és mi azokat nem
hallgathatjuk el, különösen most, amikor al-
kalma nyílik Erdély zsidóságának, hogy ezt a
helyzetet megváltoztassa és gondoskodhatik
róla, hogy a jövőben kedvezőbb eredményeket
érjen el.

— A besztercei iroda legfőbb hibája az
volt, hogy nem tudott magának megfelelő te-
kintélyt és autoritást szerezni és ilyenformán
sem befelé, sem kifelé nem tudta érvényre
juttatni akarátát. A hitközségek csak nagyon
kis mértékben reagáltak felhívására,

a hatóságok pedig sohasem ismerték el
az ortodoxia hivatalos képviselőit.

Ennek oka kézenfekvő. Az iroda aránylag
hosszu működése alatt nem készítette el szer-
vezeti szabályzatait és így hiányzott a leg-
elemibb kellék is, hogy mint államilag jóvá-
hagyott testület működhesse. El kellett ve-
szítenie autoritását befelé is, mert a hitköz-
ségi életben olyan jelenségeket türt meg, sőt
gyakran nyíltan támogatott, amelyek egyes
hitközségek bomlására vezettek. Nem egy eset-
ben kellett magának a kormánynak közbe-
lépnie, hogy utját állja a szakadási processzus-
nak. Mindez azért történt, mert az iroda irá-
nyításában a legszélsőségesebb felfogások kerül-
tek tulsúlyra, amelyek egyáltalán nem méltá-
tatták figyelemre az ortodoxia igazi és meg-
vátozott szükségleteit.

Az iroda egyetlen eredményes akcióit
sem folytatott le a zsidóság veszélyez-
tetett jogi és gazdasági érdekeinek vé-
delmére

és nemcsak hogy ilyen irányban passzive vi-
selkedett, de megakadályozta azt is, hogy a
zsidóság egységes képviselője létrejöhön, amely
hivatva lett volna ezt az önvédelmi feladatot
teljesíteni. Számos vidéki italmérsi engedélyt
vettek el, mert a zsidó tulajdonosok szomba-

ton zárva tartottak. Az iroda semmit sem tett
ezek érdekében. Ezzel szemben egyes hitköz-
ségek, mint például a kolozsvári, amelyek el-
jártak az illetékes minisztériumoknál, tudtak
eredményeket felmutatni.

— A legnagyobb mulasztást azonban a besz-
tercei iroda a legutóbbi iskolarendeletekkel kap-
csolatban követte el. Az intézkedések egész so-
roztatát léptette életbe a kormány, amelyek
legfőképpen az ortodox ifjúságra jelentettek vég-
zetes csapást, így a szombati iráskötelezettség
és a vasárnapi oktatási tilalom. A besztercei
iroda nem volt képes a legesekélyebb enyhíté-
seket sem kieszközölni a rendeletek szigoráin.
Sokezer vallásos zsidó szülő került emiatt a
választ elé, hogy vagy nem tanítatja tovább
gyermekait, vagy feladja az ősi tradíciókat. Egy
erős és kellő tekintéllyel rendelkező ortodox
szervezet feltétlenül meggyőzhette volna a kor-
mányt arról, hogy nem érdeke az államnak
megfosztani az ortodox zsidóságot e régi jogai-
tól és a legsúlyosabb lelkiismereti kényszert al-
kalmazni a derék polgárok százezernyi tömegére.

Az iroda egész iskolapolitikája elhibá-
zott volt és sokszor egészen érthetetlen.

— A mi mozgalmunk célja olyan szer-
vezetet teremteni, amely kellő sullyal képes
megvédeni az ortodoxia érdekeit úgy befelé,

Fegyverben áll a német reakció

Stresemann új kormánya jobboldali színezetű. A bajor puccosisták felkészül-
tek Berlin ellen. Franciaország még szemben áll szövetségeseivel

(Berlin, november 7. Az Uj Kelet tudósítójától.) Kormánykörökben az elterjedt hírek-
nél sokkal enyhébben ítélik meg a jobboldali
puccs veszedelmét. Lehetségesnek tartják, hogy
a jobboldali vezérek még megfontolják a dol-
got és belátják, hogy az általuk óhajtott megoldás
törvényesen is elérhető, anélkül, hogy fegyver-
hez kellene nyúlni. Parlamenti körökben úgy
sejtik, hogy Stresemann úgy akarja lefegyve-
rezni a jobboldalakat, hogy kissé

élénkebb jobboldali színezetet fog adni
a vezetése alatt álló kormánynak.

A jobboldaliak iránti engedékenységet bi-
zonyítja, hogy ma

a birodalmi védőrség meglepetésszerűen
bevonult Thüringia északi részébe.

Reinhardt vezérőrnagy, a birodalmi csapatok
parancsnoka jelentésében tudatta a kormánnyal,
hogy a lakosság részéről nap-nap után kértek
segítséget a proletár százastanácsok terrorja
ellen. A védőrség bevonult Weimarba és meg
fogja szállni Jenát és Gerát is. Köztársasági
körökben a védőrségnek ez a fellépése na-
gyon rossz benyomást keltett és lehetségesnek
tartják, hogy

Stresemann belebukik ebbe a kélszínű
játékba.

A demokratikus pártok erőteljes akciót
követelnek Bajorországgal szemben. Azt hiszik,
hogy a nacionalisták november nyolcadikán
a német köztársaság kikiáltásának év-
fordulóján, fogják megkísérlni annak
megbuktatását.

A birodalmi védőrségnek Thüringiaiban
nincs más dolga, mint a proletárszázadokat
feloszlantni. Ez a hír baloldali körökben nagy
izgalmat keltett. Roemig képviselő, a thürin-
giai kormány elnöke azonnal Berlinbe utazott,
hogy szóbelileg is

tiltakozzék a mukáscsapatok feloszla-
tása ellen.

A thüringiai határra irányított birodalmi ezre-

mint kifelé. Sok kelléke van ennek. Az iroda
székhelye központi fekvésű helyen kell hogy
legyen, lehetőleg Kolozsváron, amelyet joggal
lehet tekinteni a csatolt területek fővárosának.

Az új vezetőségnek élveznie kell az
ortodoxia többségének bizalmát

és függetlenítenie kell magát a szélsőségektől,
mert csak így képes tekintélyét befelé meg-
őrizni. Mozgalmunk munkája nem merül ki
negativumokban, mert élesen körvonalozott,
pozitív programmal megyük el a kongresszusra.
De már most is nagyon fontos, hogy az erdélyi
ortodoxia tisztában legyen helyzetével és a
kongresszusra csak olyan delegátusokat küld-
jön, akik teljes elszántsággal fognak küzdeni
azért, hogy az eddigi helyzet gyökeresen meg-
változzék és az erdélyi zsidóság életében egy
új, termékenyebb korszak következzen el. A
mostani kongresszus jelentős határkö a hithű
zsidóság életében, mert teljesen előlről kell
kezdeni mindent. Jogilag ugyanis nem létezett
eddig ortodox szervezet és így

a mostani összeövetel alakuló kon-
gresszus jellegével bír,

amelynek teljes komolysággal és a felelősség
súlyos érzetével kell majd rendeznie az összes
megoldásra váró problémákat.

Informátorunk közölte végül, hogy a
kongresszusi szervezkedés már a legközelebbi
napokban konkrét formában is nyilvános-
ságra kerül.

deknek a bajor Hitler-szervezetek betörését kel-
lene megakadályozni. Erhardt kapitány vezeté-
sével ugyanis most az irreguláris alakulatok
egyre sürűbben érkeznek a bajor reakció fő-
hadiszállására, Koburgba. Ez a város, mely az
1920-ban Bajorországgal egyesült Koburg-
góthai hercegség fővárosa, ma ostromlott vár
képét mutatja. Utcáin állandóan uniformisos és
fegyveres emberek által vezetett autók és mo-
torbiciklik robognak és a két szállodában, me-
lyeket a harci szervezetek parancsnokságai le-
foglaltak, állandóan jönnek-mennek a küldön-
cök és a parancstisztek, akárcsak egy főhadi-
szálláson. Ezek a szervezetek azt hozzák fel ak-
ciójuk magyarázatául, hogy a thüringiai kom-
munisták ellen kell védekezniök és ezen a ci-
men vonulhattak be Reinhardt birodalmi csa-
patai, összes tényeik azonban támadásra való
készülődésre vallanak. Az erejük körülbelül

két háborus létszámu ezred.

ezenkívül azonban kitűnően felfegyverkezett
és bármikor rendelkezésükre álló tartalékaik is
vannak. Ezek a szervezetek arra hivatkoznak,
hogy nem irreguláris csapatok, hanem

a bajor kormány állította fel őket.

Az ifjunémet rohamezred kiáltványa azt állítja,
hogy a kiáltványt a bajor kormány felszólítá-
sára bocsátották ki. A szervezetek a gyártu-
lajdonosoktól azt követelik, hogy munkásaikat
bocsássák rendelkezésükre és fizessék tovább a
munkabéreket. Tényleg munkások is csatla-
koztak a szervezetekhez, többnyire azonban
csak munkanélküliek, kik teljes ellátást és ma-
gas zsoldot kapnak, mely a mult hét végén
tízmilliárd volt naponta. Hogy honnan ered-
nek azok az óriási összegek, melyekkel a szer-
vezetek dolgoznak, senki sem tudja. Az élelmi-
szereket a falvakban rekvirálják. Az utcákat
őrjáratok őrzik, melyek minden járókelőt fegy-
verek után szigoruan megmotoznak. A jelen
percben a harci alakulatok még jórészt fiatal-
emberekből állanak, de sok munkás is, kik

Mai számunk 10 oldal

végigszolgálták a háborút, fel van fegyverezve és

csak a parancsot várja: Berlin ellen!

Az az ember, aki ezt az egész hadsereget a kezében tartja, Erhardt százados, most már nyíltan dolgozik. Nyíltan járja be a bajor határt s naponta látható, amint ide-oda száguld. A bajor tartományi rendőrség nemhogy akadályozná, hanem támogatja a harci alakulatokat. Az utóbbi napok folyamán

vagonszámra érkeztek fegyverek Münchenbe,

melyeket a tartományi rendőrség emberei fényes nappal raktak ki és szállítottak a rohamszázadok raktáraiba. Ez azonban tudomására jutott az antantnak. A nagykövetség tanácsa jegyzéket intézett Németországhoz, amelyben felszólítja a német kormányt, közölje november tizedikéig, mily intézkedéseket tett a szövetséges katonai ellenőrzés megkönnyítésére, vagyis

az antant lefegyverezést követel.

Párisi hivatalos körök véleménye szerint Franciaország külön is figyelemmel kíséri a németországi eseményeket, nem látja azonban szükségesnek, hogy egy esetleges intervenció ügyében a szövetségesek között megbeszélések történjenek. Ezzel szemben Berlinben jól tudják, hogy a Frigyes Vilmos extrónörökös hazatérése elleni jegyzék más fenyegetést is tartalmaz abban a kifejezésében, hogy Franciaország minden konzekvenciát levon a versaillesi békeszerződés előrelátható megsejtéséből.

Máris ugylátszik, hogy a jóvátételi fizetőképesség megállapításának kérdésében Poincaré helyzete szilárdulni kezd, mert újabb feltételeket szab a szakértői bizottság kiküldésének. Párisból ugyanis azt jelentik,

Franciaország legújabb kívánsága,

hogy az értekezlet tartózkodjék a Ruhr-kérdés, valamint a Franciaország és a német nagyiparosok között létrejött megállapodások megvitatásától.

Nem valószínű azonban, hogy a többi szövetségesek elfogadják-e ezt az újabb megszorítást. Különösen pedig Amerika részéről várható nagy ellenállás. Ez kifejezésre is jutott azokon a tárgyalásokon, melyek Hughes külügyi államtitkár és Franciaország washingtoni nagykövete, Jusserand között lefolytak. A találkozáson Hughes nagyon érelyesen fejezte ki kormánya nézetét az európai helyzetről. Hughes kijelentette, hogy Németország most teljesen képtelen fizetni, a megélhetési viszonyok Németországban annyira siralmasak, hogy az amerikai kormány felfogása szerint első feladat Németország termelőképességének helyreállítása, hogy a német népet meg lehessen óvni az éhhaláltól. Ha a német ipar dolgozik és kivitelre is szert tud tenni, akkor jóvátételt is fog fizetni. A tárgyalásokról szóló tudósításhoz a „Times“ washingtoni munkatársa hozzáfűzi, hogy az amerikai kormány illetékes tényezői nem hajlandók válaszolni arra a kér-

désre, hogy mit fog tenni Amerika, ha Poincaré megmarad követelései mellett.

Washington, nov. 7. Az amerikai kormány hivatalosan közli, hogy a washingtoni francia nagykövetség Coolidgeval és Hughessal folytatott tárgyalásainak célja Poincaré kikötéseinek alapos megismertetése volt. Valószínű, hogy Jusserand felvilágosításai következtében

elfogadják a francia álláspontot,

melyszerint a szakértőknek nem áll jogukban a ruhrvidéki megszállás jogosságát megvizsgálni, lehetetlen lesz azonban elkerülni azon gazda-

sági körülmények mérlegelését, amelyek épp a megszállás következtében állottak elő, mert ezek nélkül praktikus terv kidolgozása nem volna lehetséges.

Brüsszel, november 7. Páris és Brüsszel között jelenleg szünetelnek a tárgyalások, ami a javaslatba hozott szakértői bizottság hatalmi köréből keletkezett elhidegülésnek tulajdonítható. A belga kormány nagy erőfeszítést fejt ki, hogy az angol, francia és belga álláspontot összeegyeztesse. Poincaré jegyzékére valószínűleg szerdán érkezik Anglia válasza Párisba.

Terhelő tanuvallomások a Reinitz-ügyben

Gyűlnek az adatok Grósz Herman eltűnéséről. „En veszedelmes ember vagyok!“ Reinitz nem fél a vizsgálattól

(Szatmár, november 7. Az Uj Kelet tudósítójától.) A már-már elcsendesült Reinitz-ügyet, melyről az Uj Kelet adott hirt először, újból felkavarták a pár nappal ezelőtt megkezdődött tanuvallomások. A nyomozást ebben a nagyszabású bűnperben most már központosítva vezeti Déry Pál dr. vizsgálóbíró, aki Balázs irodavezetővel a múlt héten Nagybányán járt és fontos megbeszéléseket folytatott az ottani rendőrséggel és csendőrséggel az eljárás folytatásáról. Hasonló utasítást kaptak a felsőbányai és szatmári rendőrségek is a külső munka folytatására és az adatgyűjtésre.

Grünwald Dávid főrabbi vallomása után Déry dr. vizsgálóbíró Steinmetz Izidor kereskedőt hallgatta ki. Nála is járt Grósz Hermané, aki arra kérte, próbáljon hatni a titokzatosan viselkedő Reinitzra, mondja meg, hogy mi történt a férjével. Steinmetz elegett tett az asszony kérésének, de az ő intervenciójának sem volt sikere. Reinitz neki is azt mondta, hogy Grósz egy kölcsönügyben és szacharin-ügyben tárgyalt vele, de egyik üzlet sem jött létre. A beszélgetés alatt Reinitz teljesen nyugodt volt.

Mikor azonban Grószné már erősebben kezdett fellépni, Reinitz ment el Steinmetzhez és kérte tőle, hogy mit csináljon Grósznéval, aki állandóan zaklatja. Steinmetz azt tanácsolta neki, hogy menjen el az ügyészhez és kérjen vizsgálatot maga ellen. Reinitz erre azzal távozott, hogy előbb az ügyvédjével fog beszélni.

Grószné később ismét felkereste Steinmetzet és panaszkodott, hogy nem bír az ura nyomára akadni. Erre azt tanácsolta neki, hogy utazzék Kolozsvárra és ott a hivatalokban, szállodákban érdeklődjék. Az asszony elment és amikor visszajött, keservesen panaszkodott, hogy utja nem járt eredménnyel. Ekkor halotta először Steinmetz Grósznéétől azt a gyanút, hogy az urát Reinitz tette el láb alól.

Terhelő tanuvallomások a Reinitz-ügyben

Gyűlnek az adatok Grósz Herman eltűnéséről. „En veszedelmes ember vagyok!“ Reinitz nem fél a vizsgálattól

A következő szatmári tanu Eisner Herman volt, aki elmondta, hogy egy napon látta Reinitzt abban az időben, amikor a nagybányai vonat szokott érkezni, sáros nadrágban és cipőben, holott akkor gyönyörűsége időjárás volt. Pontosan nem emlékszik a dátumra, de körülbelül abban az időben volt, amikor Grósz Herman eltűnt. Elmondta még Eisner, hogy egy ízben valami összeütközés támadt közte és Reinitz között. Ez alkalommal Reinitz rászólt:

— Velem ne beszéljen így, hiszen tudja hogy én veszedelmes ember vagyok.

— Tudom, felelte Eisner, hiszen maga hamis szokolokkal is manipulál.

Reinitz erre kikérte magának a gyanúsítást és megígérte Eisnernek, hogy feljenti rágalmozás miatt, de a feljelentés elmaradt.

Biermann József ügynök vallomásában elmondta, hogy találkozott Reinitz-cal azon a napon, amikor letartóztatták. Együtt mentek cigarettát venni. Biermann szóba hozta Reinitz előtt a róla akkor már elterjedt híreket, mire Reinitz kijelentette, hogy nem fél, mert nem elég, hogy beszélnek valakiről, amit beszélnek, azt bizonyítani is kell. Kihallgatta a vizsgálóbíró Nussbacher Károlynét is, akinek férje tudvalegőleg szintén eltűnt és az a gyanu, hogy őt is Reinitz tette el láb alól. Nussbachernek ugyanazokat mondta el vallomásában, amiket már feljelentésében elmondott.

Az ügyben egyébként a csehszlovákiai hatóságok is nyomoznak, minthogy Grósz Herman eredetileg uzsoki lakos volt és csak két évvel ezelőtt került Nagykárolyba, ahol szállodát vásárolt. Ebből konfliktus támadt az apjával, aki feljelentette a szatmári ügyészségen. S így pattant ki a Reinitz-ügy, mert Grósz Herman akkor már eltűnt.

Kiírják az új választásokat Olaszországban

Róma, november 7. Hivatalosan jelentik, hogy az őszi télsszak befejezése után a kamarát feloszlatják és tavaszra kiírják az új választásokat.

Egy zsidósors

Regény. Dán nyelven írta Méir Ááron Goldschmid.

Félénkebben, mint bármelyik későbbi vizsgálója alkalmával, sápadtan és remegő térdekkel ment Jákob a zsidók szűk során kereresztül és fölbotorkált a lépcsőkön. Taliszának csücskével, — ahogyan arra körülményesen rátanították, — megérintette az Ötkönyv kijelölt helyét, megcsókolta a taliszt és aztán a különös éneklő hanglegjtéssel, mely hozzá tartozik, elmondotta az áldást: „Dicsértéssel istenünk, világ királya, hogy kiválasztottál bennünket minden nép közül és adtad nekünk a Törvényt...“ És most aztán nekilátott az éppen rájutott tóraszakaszt művészes, ritmusos felolvasásának, miközben a szigorú, kegyetlen bírálók ott álltak körülötte és rálestek minden hibára, amit esetleg el fog követni az olvasásnál.³⁾

Néhol a zsidók hisznek benne, hogy ha a felolvasott szakaszban valami jóról van szó, ez próféciát jelent a felolvasó egész életére. De ha valami rossz van benne, akkor pusztán véletlennek tekintik. Jákob ezt olvasta:

„És mondotta az ur isten a kigyónak: amiért ilyent cselekedtél, átkozott légy minden állat közül és a mezőnek minden vadja közül,

³⁾ Régebbi időben, mikor még a zsidók jártasabbak voltak a pontozatlan héber szövegek olvasásában, a Tóra-olvasáshoz fölhevített egyének maguk olvastak fel egy-egy szakaszt. Ma már az előimádkozó végzi ezt a tisztet és a fölhevített csak mint néma statiszták szerepelnek.

¹⁾ Mózes I. k. 3. feje.

hasadon csuszál és port egyél élted minden napjaiban. És gyűlölséget támasztok közéd és az asszony közé, a te magod és az ő magva közé: ő fejed fogja megtiporni, te pedig sarkát mardosod meg.¹⁾

Aztán újra megérintette a tekercset taliszával, megcsókolta a taliszt, elmondta az áldást és elfordult, hogy leszálljon az emelvényről. Zavarában azonban elvettette az utat és ugyanazon az oldalon akart távozni, amelyen jött, ami a bevett szokás ellenére volna, — úgy hogy az előimádkozónak karon kellett ragadni és a helyes utra kellett terelni őt. A körülálló önkéntelenül lesütötték szemüket, hogy ne legyenek kénytelenek a rendkívüli véletlent észrevenni és mikor Jákob az utolsó lépcsőt is elhagyta, apja és az egész község hangos szerencsekívánságokkal fogadták. Az öreg reb Jókef megcsipkedte az arcát és úgy mondotta: „e kóser jingl“ és szemét könnyögrőn az égre vetve, még balkan hozzá tette: „isten legyen soimér ti-macil minden igaz zsidó gyereket.“²⁾

Istentisztelet végeztével a gratulációsok ünnepi lakomára hívták meg.

Jákob egészen kábult volt és alig tudta hogyan érkezett haza. De még későbbi időben is, olyan különösen tisztán tudott visszaemlékezni minden egyes arca mely az ablakokból a hazatérő csoportra kinézett, — olyan pontosan maga előtt látta, mindegyiket külön-külön, hogy milyen ruhában jöttek a templomba, sőt olykor azt hitte, hogy még a hosszú pislákoló fagygyertyák leégett kanócának hosszát is pontosan

²⁾ Sómér ti-macil: őrizzen és védelmezzen.

meg tudná adni, amelyekre pedig a templomban ügyet se vetett. És ámbár későbbi évek során szíve még sokszor dobant meg hangosan és büszkén, ha erős, szenvedélyes, boldogító érzések viharozták át fiatal véré, — mégis, nem volt nap és nem volt idő, amely emlékezetében olyan sejtelmesen mágikus fényvel ragyogott volna, mint ez a nap.

Délután, mikor a vendégek már eltávoztak, apa és nagybácsi egymásmellett ültek a szőfán. Jákob édesanyjával az ablak mellett állt és némán tekintett ki az utcára. Az apa, úgy látszott, csak nagy erőfeszítéssel tudott gondolatait megszabadulni. Szokatlanul lágy hangon szólította Jákobot.

— Gyer csak ide kis fiam hadd beszélgetek veled.

Jákob odament. Az apa fejére nyugtatta kezét és úgy mondta:

— Most aztán fiam, férfi vagy, zsidó vagy. Nem az én törzskörmnek hajtása vagy többé hanem magad is külön életet élő fa.

— Mégpedig egy nagyszerű, sudárfa! — vágott közbe a nagybátyja és tenyerét egy rőfnyi magosságban laposan a padozat fölé emelte.

— Eddig én voltam felelős érteled isten előtt, — folytatta az apa, — de a jövőben magad adsz számot istennek bűneidért. Mert most már felnőtt férfi vagy.

— És megházasodhatsz, amikor csak akarsz, — vágott közbe újra a nagybácsi, közben elhuzta apja mellől a gyereket és ölébe ültette:

(Folytatása következik)

Bonyodalmak egy e

(Szatmár, november 7. Két évvel ezelő földbirtokos leánya elvesztette anyjának értéke akkor károsult család mindent ékszer nyomára akadjon, telen volt.

Telt az idő, a család kezett az érzékeny vesztés temberében Jónap Miksa ismerhetetlenül jobb levelet kapott. Az aláírás hogy írója egyrészt Jónapnak, másrészt ke Előadja, hogy véletlenül tésnek, amelyből megt gyöngyosor egy helybeli van. A levélíró nem akar kompromittálni, ha nem ezért kísérletet kell tenni a dolgot.

Azt a tanácsot adta hogy tegyen közzé a helyi lapban a levélíró s ha az illető visszajön a gyöngyöket, ővel, természetesen illő jutalmat. Jónap Miksa eleget tésának és közzétette a k

Biztos helyről tudom, hogy két évvel ezelő vesztett két sor keleti miért is felkérem az díszkriáció alatt 48 órában követelésemet kértton érvényesíteni.

Eltelt a negyvennyelmadult, de sem a becsületelen levél írója nem jelle

A földbirtokos erre nyilván kizártnak, hogy leg tudja, hogy kinél levelet azonban nek azért nyomra vessze, hanem a megtalálót“ megszarolhaszüksége volt arra, hogy alatt és saját költségen felhívást, amivel aztán lehet a tekintélyes utvannak s leleplezési fény

Jónap Miksa nem szarolási manőverhez eszközörséghez fordult, hogy ügyre. A névtelen levél e annyira karakterisztik a rendőrségnek nem lesz ak nyomára akadjon.

Decentralizálják

geket. Nagyváradról jegetósgához rendelt ér pénzügyminisztérium a kudarc miatt vissza decentralizáltóságát. Bu közlik velünk, hogy pénzügyi igazgatását az vált rendszer szerint rendszer lényege a de

— Akik vizen k Budapestről jelentik: Cs országból Budapestig nyomoruság elől menekül ahol mindenki milliárd nem volt, szabad ideje esónakot, abba kis házi elsején elindultak a Huszonegynapi keserves Budapestre, hol munkát

— Megakadt a tés. Az év elején a p milliós összeget irányzott eljaira. Így többek köz vasutvonal kiépítésére ki. Ez az összeg azonban megindultak, kérvének már javában folytak, am mert a kormány további Így tehát a vasutvonal adható át a forgalomnak

Bonyodalmak egy eltűnt gyöngyos körül

(Szatmár, november 7. Az Uj Kelet tudósítójától.) Két évvel ezelőtt Jónap Miksa szatmári földbirtokos leánya elvesztett két sor keleti gyöngyöt, melynek értéke akkor százhuszezer lej volt. A károsult család mindent megtett, hogy az elveszett egyszer nyomára akadjon, de minden kísérlet sikertelen volt.

Telt az idő, a család már-már el is felejtkezett az érzékeny veszteségről, amikor ez év szeptemberében Jónap Miksa egy elferdített, de félreismérhetetlenül jobb írással írott németnyelvű levelet kapott. Az aláírás nélküli levél elmondja, hogy írója egyrésztől szívességet kíván tenni Jónapnak, másrésztől keresni is szeretne az ügyön. Előadja, hogy véletlenül tanuja volt egy beszélgetésnek, amelyből megtudta, hogy az elveszett gyöngyos egy helybeli tekintélyes ur birtokában van. A levélíró nem akarja ezt az urat egyelőre kompromittálni, ha nem lesz rá kényszerítő szükség, ezért kísérletet kell tenni, hátha enélkül is sikerül a dolog.

Az a tanácsot adja tehát Jónap Miksának, hogy tegyen közzé a helyi lapban egy nyílttéri közleményt s ha az illető 48 óra alatt nem küldi vissza a gyöngyöket, ő azonnal jelentkezik a névvel, természetesen illő jutalom ellenében.

Jónap Miksa eleget tett a névtelen levél utasításának és közzétette a következő nyílttéri felhívást:

Biztos helyről nyert értesülésem alapján tudom, hogy két évvel ezelőtt lányom által elvesztett két sor keleti gyöngyöm kinél van, miért is felkérem az illetőt, juttassa hozzám diszkreció alatt 48 órán belül, mert ellenesetben követelésemet kénytelen lesznek törvényesen érvényesíteni.

Jónap Miksa

Eltelt a negyvennyolc óra, sőt több nap is elmúlt, de sem a becsületes megtaláló, sem a névtelen levél írója nem jelentkeztek.

A földbirtokos erre gyanút fogott. Nem tartja ugyanis kizártnak, hogy a névtelen levélíró tényleg tudja, hogy kinél van a két gyöngyos. A levelet azonban nek azért írta, hogy Jónap Miksát nyomra vezesse, hanem azért, hogy a „becsületes megtalálót“ megszarolhassa. Ehhez a manőverhez szüksége volt arra, hogy Jónap Miksa saját neve alatt és saját költségén közzé tegye a nyílttéri felhívást, amivel aztán a névtelen levélíró megjelenhet a tekintélyes urnál, akinél a gyöngyök vannak s leleplezési fenyegetéssel megszarolja.

Jónap Miksa nem volt hajlandó a raffinált szarolási manőverhez eszközül szolgálni és a rendőrséghez fordult, hogy világosságot derítsenek az ügyre. A névtelen levél ugyanis, bár elferdített, de annyira karakterisztikus írással van írva, hogy a rendőrségnek nem lesz nehéz dolga, hogy írójára nyomára akadjon.

— **Decentralizálják az állami számvevősegeket.** Nagyváradról jelentik: A pénzügyigazgatósághoz rendelt érkezett, amely szerint a pénzügyminisztérium a centralizálási kísérletek kudarca miatt visszaállítja a számvitel régi decentralizáltságát. Bukarestből viszont azt közlik velünk, hogy most az egész ország pénzügyi igazgatását az Erdélyben oly jól bevált rendszer szerint szervezik meg, amely rendszer lényege a decentralizáltság.

— **Akik vizen keresnek egy jobb hazát.** Budapestről jelentik: Csónakon vándorolt Németországból Budapestig öt német fiatalember. A nyomorúság elől menekültek abból az országból, ahol mindenki milliárdos. Minthogy munkájuk nem volt, szabad idejükben összeszögeztek egy esónakot, abba kis házikót építettek és október elsején elindultak a németországi Ulm városból. Huszonegy nap keserves küzdelem után értek el Budapestre, hol munkát akarnak keresni.

— **Megakadt a nagyszalontai vasutépítés.** Az év elején a pénzügyi kormányzat sok milliós összeget irányzott elő a különböző vasutak céljaira. Így többek között a nagyszalonta—kisjenői vasutvonal kiépítésére négy milliót utalványozott ki. Ez az összeg azonban, amikor a munkálatok megindultak, kevésnek bizonyult. A munkálatok már javában folytak, amikor egyszerre abbahagyták, mert a kormány további összegeket nem folyósított. Így tehát a vasutvonal belátható időn belül nem adható át a forgalomnak.

ILONA

Bevonul-e az angol tőke az ország közgazdaságába

(Bukarest, november 7. Az Uj Kelet tudósítójától.) A bécsi „Börse“ tudósítója írja: Mr. Douglas Vickers most tért vissza romániai tanulmányutjáról vissza Angliába. Közérdekű dolog megtudni, hogy a kiváló nagyiparos és pénzügyi szaktekintély milyen tervekkel akar befektetéseket eszközölni Romániában. A Vickers-cég, amennyiben megállapodni tud a kormánnyal, aktív részt vesz az ország újjáépítésében. Mindenekelőtt több vasuti utvonal villamosításáról van szó, amit az országban föllelhető vízierő kihasználásával el lehet érni. Nem érdektelen, hogy ugyanakkor, amikor Vickers Bukarestben mértékadó körökkel tárgyal, az Egyesült-Államok kereskedelmi attaséja aziránt érdeklődött a román kormánynál, hogy miként kapcsolódhatnának bele az Egyesült-Államok nagyiparosai és vállalkozói a román újjáépítés munkájába.

Az angol tőke tehát komoly érdeklődéssel viseltetik a Romániában való gyümölcsöztetés lehetőségei iránt. Az angol kölcsön megszavazását maga Douglas Vickers is elő kívánja segíteni, több helyütt való nyilatkozata ugyanis e tekintetben kedvező volt.

Oroszország háborúra készül

Harcias beszédek a szovjet hatodik jubileumán. Hadikészülődések és háborus propaganda. Az orosz sajtó világgörredalomban reménykedik

(Berlin, nov. 7. Az Uj Kelet tudósítójától.) Az orosz forradalom hatodik évfordulója alkalmából a moszkvai lapok azt írják, hogy Lenin álma: a világgörredalom el fog következni. A szovjetsajtó bizonyosra veszi, hogy a német proletariátus megbuktatja a Stresemann-kormányt és helyébe kommunistakormány kerül Németország élére. Valamennyi orosz városban plakátokat ragasztottak ki, melyekben felhívják a munkásságot, legyenek készen a kapitalistákkal küzdő német testvéreik támogatására. Népszónokok járják be a falvakat és magyarázzák a parasztságnak, ha az óriási német ipar a proletariátus kezébe kerül, akkor a német munkással összefogva, az orosz paraszt az egész világon uralkodni fog.

Még a hivatalos szovjetsajtó sem titkolja többé azt a hatalmas katonai készülődést, amely Moszkvában folyik a szorongatott német proletariátus megvédésére. A „Krasznaja Gazetta“ hosszú cikkben számol be a németországi helyzetről és megállapítja, hogy elérkezett az idő, amikor az erős vörös hadsereg a német proletariátussal vállaltva megkezdheti a burzsoázia elleni harcát és Német-

Angliában azonban a kölcsön ügyét nem a legkedvezőbbben ítélik meg. Angolország ugyanis nem tudja elfelejteni, hogy a kormányok 1919 és 1921 között az Angliával szemben fennálló függő adósságok kamatait megtagadták. Ez a kamat évente mindössze kétszáz font sterlingre rugott, nem éppen jelentős összeg, de tekintve az angol kereskedők takarékos természetét, mindenki tudja, hogy az ilyen elbánást nem könnyen felejtnek Angliában. A moratórium-törvény szintén hozzájárult a román viszonyok kedvezőtlen megítéléséhez. Vickers azonban egészen más alapon, nagy perspektívával készíti elő a talajt az angol tőke számára és hogy egyelőre a kormány francia tőke megszerzésén is fáradozik, valószínű mégis, hogy az angol kölcsönrel egyidejűleg angol magántőke és gyümölcsöző talajt fog itt találni.

Lapzártakor érkezett bukaresti híradás szerint az „Indreptarea“ munkatársa előtt két miniszter is kijelentette, hogy az angol konzorciummal megkötötték a hárommillió font sterlingről szóló kölcsönre vonatkozó szerződést.

országban is kikiáltatja a proletárdiktatúrát. A cikk így végződik: „Németország munkásai, éleszszétek tovább a forradalom megguyjított lángját, mi segítségetekre sietünk és közös erővel legyőzzük a proletariátus életére törő burzsoáziát.“

A vörös hadsereg parancsnokai Moszkvában tanácskozást tartottak, amelyen pontosan

kidolgozták a vörös hadsereg haditervét.

A tanácskozáson, amely a Trockij elnöklet alatt folyt le, Lebedew, Seiman, Budeni, Rosengolz és még ötven magasrangú vörösparancsnok vett részt, Budeni és Rosengolz között, aki az azonnali beavatkozást sürgette, több ízben heves szócáta folyt le. Trockij szintén az azonnali beavatkozás szükségességét hangoztatta. Kijelentette, hogy Oroszország teljesen felkészült a háborúra. Nincs is mitől tartania, mert a balti államok semmi esetre sem vehetik fel a harcot a hatalmas szovjethadsereggel szemben. Ha Oroszországnak egyidejűleg vízi háborút kellene folytatnia — mondta Trockij — ebben az esetben is csak Angliával kellene számolnia. A béke megővására egyetlenegy eszköz áll rendelkezésünkre: felkészülni a háborúra.

Románia felveszi a gazdasági összeköttetést Oroszországgal

Tartarescu államtitkár a helyszínen fogja tanulmányozni a kisebbségi iskolák sérélméit. A drágaság letörésének kérdése a szenátusban

(Bukarest, nov. 7. Az Uj Kelet tudósítójától.) A miniszterelnökségen ma a miniszterelnök elnökletével értekezlet volt. Az értekezleten Angheliescu, Lepadatu és Tartarescu miniszterek vettek részt. Az értekezlet a kisebbségi iskolák ügyével kapcsolatban az elhangzott panaszokkal foglalkozott. A tanácskozáson elhatározták, hogy Tartarescu államtitkár Erdélybe utazik, hogy a kérdést a helyszínen vizsgálja meg.

Gazdasági tárgyalások Oroszországgal

Ma délelőtt minisztertanács volt, amelyen a kormány valamennyi tagja részt vett.

A minisztertanács elhatározta, hogy az orosz szovjetkötársasággal felveszi a tárgyalásokat a normális kereskedelmi és gazdasági viszonyok létrehozása végett. Evégből az ipar és kereskedelmi miniszter szakértő bizottságot fog kinevezni, amely Tiraspolba utazik, hogy ott a tárgyalásokat az oroszokkal megkezdje.

A tanácskozás további során az állampolgárság megállapítására vonatkozó rendelet interpretálása került szóba. A kormány elhatározta, hogy fontos rendelkezéseket fog kiadni a végrehajtási utasítás egyes pontjainak tisztázására.

Constantinescu földművelésügyi miniszter előterjesztette a községi erdők létesítéséről szóló törvényjavaslatot, amely az új alkotmány alapján készült. Mosoiu tábornok közmunkaügyi miniszter több tarcája körébe eső javaslatot referált, majd Lepadatu betérjesztette az új kultuszrendeletet, amelyet a minisztertanács részletesen megvitatott. E kérdés tárgyalását a jövő minisztertanácsban folytatni fogják.

A „Rador“ jelentése szerint az orosz-román tárgyalásokra kiküldött bizottság két nap múlva Tiraspolba utazik. A bizottság tagjait a hadügyminiszter és az ipar és kereskedelmi miniszter közösen állítják össze. A kereskedelmi miniszter már ki is nevezte képviselőjét Cristodorescu a minisztérium beviteli osztályának igazgatója és két mellé osztott szakember személyében.

Az uzoratórvény nem törte le az áruuzorát

A szenátus tegnapi ülésén napirend előtt Macovei lelkész kéri a hadiözvegyek ügyében előírt holttányilvánítási eljárás egyszerűsítését, mert a mai eljárás ugyszólván lehetetlenné teszi az özvegyek újbóli férjhezmenetelét. Marzescu miniszter megnyugtatta a felszólalót, hogy a készülő törvényjavaslat el fogja intézni a kérdést.

Policrat kérdezi a kormányt, mily intézkedéseket tett a fokozódó drágaság ellen, mily bizottságok dolgoznak ebben az irányban és mily eredményeket értek már el. Megállapítja, hogy az uzoratórvény hiábavaló volt, mert ha már éppen alkalmazzák is, olykor mindig a kiskereskedőket sújtja, a nagyspekulánsok ellenben vígan tovább működhetnek. Sürgős intézkedéseket követel. Popovici tiltakozik a táviratblankettákon történő reklamizálás ellen, ami az állami postához nem méltó.

Azután a szenátus folytatta a felirati vitát. Voicu kéri a tisztviselői fizetések felemelését. Costachescu parasztpárti visszautasítja azt a vádat, hogy pártja bolsevista, majd rámutat arra, hogy az alkotmányt az állam ellen készítették. Beszél a mezőgazdasági és ipari válságról, amelynek elhárítására a liberálisok nem tettek semmit.

A neolog és statusquo hitközségek elnökségi értekezlete

Sérelmezik a szombati iskolai iráskényszert. A Keren Hajjeszódért

(Arad, nov. 7. Az Uj Kelet tudósítójától.) Az Erdély-Bánáti kongresszusi és statusquo hitközségek országos szervezete november 4-én dr. Adorján Armin elnökle alatt Aradon elnökségi értekezletet tartott.

Az értekezlet mindenekelőtt megállapította, hogy mivel a szervezetnek megalakulásáról tett bejelentését a vallás- és szépművészeti miniszter többszörös sürgetés ellenére is válasz nélkül hagyta, a szervezet a fennálló törvények értelmében működésre jogosult és hogy további fentartása mindaddig, míg a romániai zsidó hitközségek szervezetről szóló törvény létre nem jön, a hitközségek elsőrendű érdeke.

A zsidó iskolák tannyelvére vonatkozólag kiadott miniszteri rendeletek tárgyában az értekezlet elhatározta, hogy bár a fennálló kényszerhelyzetben a rendeleteknek eleget kell tenni, az anyanyelv jogáért a küzdelmet minden törvényes eszközzel és a közvélemény felvilágosításával folytatni fogja. Sajnálatos állapotot okoz az értekezlet, hogy a kisebbségi egyházak ügyében készült törvénytervezetet a szervezet irodájának véleményadás céljából a vallásügyi kormány nem küldte meg.

Sérelmesnek találta az értekezlet azt is, hogy a hitközségek és rabbik államsegélyét igényjogosultságuk ellenére a kormány szinte az egész vonalon beszüntette.

Az értekezlet ezután foglalkozott fentartásának anyagi feltételeivel és kívánatosnak mondotta a megszorult községek és tisztviselők segélyezését a szervezet részéről. Fel fogják hívni a hitközségek figyelmét arra is, hogy az illetékes agrárbizottságoktól kérjék az őket megillető földterület kiutalását. Az értekezlet tárgya volt még a rabbi- és tanítóképzés ügye, a kulturális és jótékonyági feladatok egész sora és a szombaton szünetelő kereskedők és iparosok sérelmei.

A zsidó tanulókat az állami iskolákban szombati munkára kényszerítő rendeletekkel foglalkozott a konferencia, továbbá a Keren Hajjeszód-akcióval, melyet, hangsúlyozva az ügynek minden támogatásra érdemes voltát, a helyi és országos feladatokkal járó nagy tervek miatt a szervezett gyűjtés mellőzésével, a hitközségek és egyesek propagandájára kívánnak bízni. Végül tudomásul vették a szervezet irodájának jelentését eddigi működéséről, melyet dr. Eisler Máttyás ügyvezető elnök terjesztett elő.

— A fellegvári barlangban. A razzizáció detektívek egy nőt találtak a Fellegvár egyik barlanglakásában a földön elterülve. Hordágyon vitték be a rendőrségre, ahol eszméletre tért és orditozni kezdett. Kényszerzubbonyt húztak rá és az orvosi hivatalba vitték, ahol megállapították, hogy az illető Könyves Klára, elhanyagolt nemibaj áldozata, amely teljesen összeroncsolta idegzetét. Az elmeorvógyintézetbe szállították.

— Banditairtó-hét. Rigából jelentik: Az orosz szovjetkormány az elszaporodott rablócsapatok kiirtására rendeletet bocsátott ki, amelyben egy hét tartamára kötelességévé tette a lakosságnak, hogy a hatóságok oldalán harcoljon a haramiák ellen.

ILONA

Róka, kelme, Szörmfestés, vegytisztítás legszebb kivitelben

KRISTÁLY

nál Cluj. Telefon 500. Bővebb felvilágosítás az összes fiókokban

Tizenötezer új orvosra van szüksége Romániának

Minovici bukaresti dékán beszámolója

(Bukarest, nov. 7. Az Uj Kelet tudósítójától.) Tegnap tartotta meg beszámolóját a bukaresti egyetem orvosi fakultásának új dékánja, Mina Minovici professzor. Az új dékán beszédében rámutatott arra, hogy az orvoshiány közegészségügyi katasztrófával fenyegeti az országot.

— Az elmúlt tanévben — mondotta a dékán — a bukaresti egyetemről 98, a jasi egyetemről 5, a kolozsvári pedig 103 új orvos került ki. Ezek a számok elenyészően csekélyek, ha figyelembe vesszük azt, hogy az országnak ma tizenötezer orvosra van szüksége. A körorvosi állásoknak több mint hatvan százaléka betöltetlen, holott a tuberkulózis, a luesz és a gyermekhalandóság sohasem szedett annyi áldozatot, mint éppen most.

Minovici professzor lesújtó megállapításait nem először halljuk. Az ország közegészségügyi faktoriái számtalan gyűlés, értekezlet, összejövetel és parlamenti ülés keretében sürgették az orvoshiány enyhítésére irányuló intézkedéseket. Az augusztusban tartott csernovitzi orvoskongresszuson Toma Jonescu professzor statisztikai adatokkal mutatott rá az ország közegészségügyi helyzetének siralmas állapotára. Jonescu professzor kimutatta azt is, hogy az ország jelenlegi közegészségügyi állapotának egyetlen oka az orvoshiány és ha az illetékes körök nem gondoskodnak megfelelő számú orvosutánpótlásról, a jelenlegi generáció életét és egészségét teszik kockára.

Az orvoshiány orvoslásának egyetlen módja van: a fokozott orvostudomány. Az orvosi fakultások kapuit meg kell nyitni mindazok előtt, akik az ország egészségügyének szolgálatára hivatást éreznek magukban. Bizonyos körök mai iskolapolitikája súlyos kára az országnak, mert így a román lakosság egy nagy rétege védtelenül áll a betegségekkel szemben. Amikor tizenötezer új orvosra van szükség, mindent el kellene követni, hogy az orvosi fakultások az orvosjelöltek mennél nagyobb számát képezhessék ki és adhassák át a közegészségügy megjavítására a lakosságnak.

A jelenlegi tanévben érthető okokból az összes orvosi fakultásokon erősen megfogyatkozott az orvostanhallgatók száma. Az ország három egyeteméről érkező jelentések szerint a jelenlegi tanévre a tavalyi hallgatóknak mindössze harminc százaléka jelentkezett felvételre.

ILONA

Legolcsóbban fest, tisztít az

UNIO
gőzmosógymárka
Cluj, C. Reg. Ferd. 133

KÖTÖTT ÁRUK
LEGOLCSÓBB
BEVÁSÁRLÁSI FORRÁSA

HELIOS

Főtér 7.

Szvetterek, kötött ruhák, jumperek, sálak, harisnyák és keztük. Jumpergyapjuk minden színben

Eredeti gyári árak!

Betiltották a budapesti szocialistagyűléseket

Budapest, november 7. Tudvalevő, hogy a szociáldemokrata pártvezetőség parlamenti csoportja ma este hét órára gyűléseket hirdetett a különböző kerületekben. A gyűlésekre, melyek programja a politikai amnesztia; az emigráció, internálás és a rendőri jelentkezés megszüntetése, meghívták a szociáldemokrata párt tagjait és a demokrata polgárságot is. Délelőtt azonban a főkapitányság politikai osztálya értesítette a pártvezetőséget, hogy közrendszeti okokból a népgyűléseket nem engedélyezi.

Francia katouaság hiúsította meg a szeparatisták bonni puccskísérletét

Berlin, nov. 7. A szeparatisták ki akarták kiáltani Bonnból a köztársaságot. Eleinte sikerült elfoglalniuk a népházat, onnan azonban kiverették őket. Meglepetést kelt, hogy a szeparatisták eltávolításánál a francia megszálló csapatok is közreműködtek.

Magellan francia képviselő közölte Poincaréval, hogy a kamara összeülése után meg fogja interpellálni a francia kormánynak a szeparatisták irányában tanúsított magatartása miatt.

Végetért az általános sztrájk Lengyelországban

Varsó, november 7. A kormány és a sztrájkolók között megegyezés jött létre az általános sztrájk beszüntetésére vonatkozólag. A megegyezés a vasutas és a postásztrájk betegezését is jelenti.

Lemberg, november 7. Az általános sztrájk Krakkóban véres zavargásokra vezetett. A rendőrséggel való összeütközés alkalmával huszöt munkás meghalt, negyvenkilenc ember súlyosan, huszonkilenc könnyebben megsebesült. A rend csak este állott helyre.

Bulgária elégtételt ad Jugoszláviának

Szófia, nov. 7. A bolgár kormány ma válasszolt Jugoszláviának. Közölte, hogy elfogadja az ultimátum összes feltételeit.

Megszilárdítják a román-bolgár gazdasági kapcsolatot

Bukarest, november 7. Moloff bolgár mezőgazdasági miniszter romániai utjáról hazatérve jelentést tett a bolgár minisztertanácsnak itteni tapasztalatairól. Jelentése nyomán a bolgár kormány elhatározta, hogy Bulgária és Románia gazdasági összeköttetését erősíteni fogja és több elsőrendű szükségleti cikket fognak Bulgáriába importálni.

Törvénytervezet a gyógyszerárakról és drogériákról.

Bukarestből jelentik: A kormány néhány hónappal ezelőtt a közegészségügyi minisztérium egyik osztályát megbizta azzal, hogy készítsen egységes törvényjavaslatot az ország különböző részeiben érvényes és a gyógyszerek és illatszerek kereskedelmére vonatkozó törvények és rendeletek figyelembevételével. Ez a törvénytervezet már elkészült és Saveanu közegészségügyi miniszter fogja a parlament elé terjeszteni. Ezentúl gyógyszerészek csakis egyetemet végzett, diplomás emberek lehetnek, akik igazolják román állampolgárságukat. Vegyipari cikkek kereskedelmével kizárólag diplomás gyógyszerészek, vagy megfelelő iparhatósági igazolvány felett rendelkező droguisták lehetnek. Azok az illatszertárak, amelyek cikkeik nagybani árusításával foglalkoznak, detailüzletnek nem folytathatnak. Egy gyógyszerész, vagy droguista csakis egyetlen üzlet tulajdonosa lehet. Külföldi diplomák felett rendelkező gyógyszerészek és droguisták csak akkor működhetnek, ha diplomájukat nosztrifikáltatják. Gyógyszertári engedélyt csakis nyilvános pályázat útján lehet elérni. A törvénytervezet kilátásba helyezi annak az ellenőrzését, vajjon a jelenleg működő gyógyszertárak vagy drogériák eleget tettek-e a törvényes kötelességeknek. E célból egy vegyes ellenőrző bizottság felül fogja vizsgálni az ország területén levő összes gyógyszertárakat és drogériákat. A gyógyszertárakat halálozás esetén az özvegy és törvényes gyermekek öröklik. A drogériák tulajdonosa vagy diplomás gyógyszerész, vagy cégjegyzett droguista lehet, akinek öt éves gyakorlatot kell igazolni. A droguisták egy bizottság előtt vizsgát tesznek. A népjóléti minisztériumban a törvény szerinti egy gyógyszerészeti és drogériai igazgatóságot és egy gyógyszerészeti tanácsot fognak megszervezni.

Az Uj Kelet az egyetemes napilapja

Felelős szerkesztő: Dr. Adorján Armin

Az Uj Kelet cikkeinek jelölésével engedélyezett

Előfizetési árak: Egy évre 320 lei, három évre 960 lei.

Romániában és külföldön Rador Publicitatis hirdetési iroda

— A királyi

jelentik: Mardarescu utazik a királyi család leges előkészítésére.

retében lesz a korábbi Aradot látogatja meg, várt, kedden pedig I.

— Miniszter

tudósítónk jelenti: ügyi miniszter ma utazott, hogy a föld szemlélje. Ugyancsak

közmunkaügyi miniszter kiséretében, Vasárnap Moson tünnepléses meg

— Eredménye

gyalások. Budapesti lakások, amelyeket október pesten, úgy Ausztria, a további közeledésre va

„Nenes Achtuhrblatt” arra, hogy a decemberi teljes eredménnyel gyalásokat. Az udvari osztásánál valószínűleg érvényesül.

— A héberbet

idegen adó alá. Nagybányai város tanácsa zott a cégtáblaadó kérdés felmerült az a kérdés táblák idegen adó al

után a tanács magyarpolgármester álláspontja a zsidóság Romániában kisebbség és így a héber idegen nyelvenk. A segítség döntése szerint így nem esnek idegen

— A Duna-bizottság

jelentik: A Dunahajózást, a dunai konvenció Dunabizottság és az európai bizottság az ellenőrzést. A Galacon van a székhely bizottság ülést tartott. az igazgató vezetésével az az Alduna hajózási szolgálatokat.

— A vasut udvarozottait. A vasutak számában „Figyelmeztetés a vonatokon a közönség ügyében” címmel erélyes rendelet, amelynek kibocsátott alkaimat, így határozat miniszterhez számos panasz nemely tisztviselője az ügyüket megfizették, utazások alkalmával viseljenek el. Ezért nyomot CFR. összes alkalmazottak utazások alkalmával viseljenek el a közönséggel tartva, hogy zsufoltág elket azoknak átengedni, a Panasz esetén szigorú vétkesek ellen. Otulescu rendeletben az a legszomorúságos szükség volt.

— Kanada hajlandó befogadni. Bu

nadai kormány értesítette hajlandó haterzer Romániát befogadni.

— A Duna-bizottság

jelentik: A Dunahajózást, a dunai konvenció Dunabizottság és az európai bizottság az ellenőrzést. A Galacon van a székhely bizottság ülést tartott. az igazgató vezetésével az az Alduna hajózási szolgálatokat.

— A vasut udvarozottait. A vasutak számában „Figyelmeztetés a vonatokon a közönség ügyében” címmel erélyes rendelet, amelynek kibocsátott alkaimat, így határozat miniszterhez számos panasz nemely tisztviselője az ügyüket megfizették, utazások alkalmával viseljenek el. Ezért nyomot CFR. összes alkalmazottak utazások alkalmával viseljenek el a közönséggel tartva, hogy zsufoltág elket azoknak átengedni, a Panasz esetén szigorú vétkesek ellen. Otulescu rendeletben az a legszomorúságos szükség volt.

— Kanada hajlandó befogadni. Bu

nadai kormány értesítette hajlandó haterzer Romániát befogadni.

— A Duna-bizottság

jelentik: A Dunahajózást, a dunai konvenció Dunabizottság és az európai bizottság az ellenőrzést. A Galacon van a székhely bizottság ülést tartott. az igazgató vezetésével az az Alduna hajózási szolgálatokat.

— A vasut udvarozottait. A vasutak számában „Figyelmeztetés a vonatokon a közönség ügyében” címmel erélyes rendelet, amelynek kibocsátott alkaimat, így határozat miniszterhez számos panasz nemely tisztviselője az ügyüket megfizették, utazások alkalmával viseljenek el. Ezért nyomot CFR. összes alkalmazottak utazások alkalmával viseljenek el a közönséggel tartva, hogy zsufoltág elket azoknak átengedni, a Panasz esetén szigorú vétkesek ellen. Otulescu rendeletben az a legszomorúságos szükség volt.

— Kanada hajlandó befogadni. Bu

nadai kormány értesítette hajlandó haterzer Romániát befogadni.

TUNGSRAM A legjobb villanykörtét Mindenütt kapható!

ILCO

HIREK

Az Uj Kelet az egyetemes erdélyi és bánági zsidóság napilapja

Felelős szerkesztő: Dr. Marton Ernő

Az Uj Kelet cikkeinek utánnomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

Előfizetési árak: Egy hónapra 60 lei, negyedévre 170 lei félévre 320 lei, egész évre 620 lei.

Romániában és külföldön az „Uj Kelet” részére kizárólag Rador Publicitate (București, Str. Gen. Berthelot 1.) hirdetési iroda vesz föl hirdetéseket.

— A királyi pár bánáti utja. Bukarestből jelentik: Mardarescu tábornok ma este Temesvárra utazik a királyi család utazási programjának végleges előkészítésére. A királyi pár, amelynek kíséretében lesz a kormány több tagja is, szombaton Aradot látogatja meg, vasárnap és hétfőn Temesvárt, kedden pedig Lugoson fog tartózkodni.

— Miniszterek Erdélyben. Bukaresti tudósítónk jelenti: Constantinescu földművelésügyi miniszter ma este Erdélybe és a Bánátba utazott, hogy a földosztási munkálatokat meg szemlélje. Ugyancsak Erdélybe utazott Mosoiu közmunkaügyi miniszter is Stefanescu államtitkár kíséretében, hogy hivatalos szemlét tartson. Vasárnap Mosoiu Temesvárt lesz a műegyetem ünnepélyes megnyitására.

— Eredményesek a magyar-osztrák tárgyalások. Budapestről jelentik: Azok a tárgyalások, amelyeket október végén folytattak le Budapesten, úgy Ausztria, mint Magyarország részéről további közeledésre vezettek. Ezzel kapcsolatban a „Neues Achthhrblatt” jelenti, Bécsben számítanak arra, hogy a decemberben utóljára összeülő bizottság teljes eredménnyel befejezésre juttatja a tárgyalásokat. Az udvari és kincstári birtokok felosztásánál valószínűleg a területi elve fog érvényesülni.

— A héberbetűs cégtáblák nem esnek idegen adó alá. Nagyváradról jelentik: Nagyvárad város tanácsa mai ülésén újra foglalkozott a cégtáblaadó kérdésével. Az ülés során felmerült az a kérdés, hogy a héberbetűs cégtáblák idegen adó alá esnek-e. Hosszas vita után a tanács magáévá tette Bucico Coriolan polgármester álláspontját, aki leszögezte, hogy a zsidóság Romániában elismert nemzeti kisebbség és így a héber nyelv nem tekinthető idegen nyelvnek. A városi tanács elvi jelentőségű döntése szerint a héberbetűs cégtáblák így nem esnek idegen adó alá.

— A Duna-bizottság ülései. Bukarestből jelentik: A Dunahajózás ellenőrzését, mint ismeretes, a dunai konvenció szabályozza. A nemzetközi Dunabizottság és az európai Duna-bizottság gyakorolják az ellenőrzést. Az európai Duna-bizottságnak Galacon van a székhelye. A múlt hónap végén a bizottság ülést tartott. Tagjai Gh. Popescu vezérigazgató vezetésével az ülések után megvizsgálták az Alduna hajózási szolgálatát és a torkolati munkálatokat.

— A vasut udvariasságra kötelezi alkalmazottait. A vasutak hivatalos lapjának legutóbbi számában „Figyelmeztetés a CFR. személyzetéhez a vonatokon a közönséggel való udvariasságban” címmel erélyes rendelet jelent meg. A rendelet, amelynek kibocsátására a panaszok özöne adott alkalmat, így hangzik: A közlekedésügyi miniszterhez számos panasz érkezett, hogy a CFR. némely tisztviselője az utasokkal szemben, akik jegyüket megfizették, utazás közben udvariatlanul bánik el. Ezért nyomatékosan figyelmeztetjük a CFR. összes alkalmazottait, hogy a vonatokon való utazások alkalmával viselkedjenek udvariasság és előzékenységgel a közönséggel szemben, szem előtt tartva, hogy zsufoltság esetén kötelesek ülőhelyeket azoknak átengedni, akik jegyeiket megfizették. Panasz esetén szigorú intézkedéseket teszünk a vétkesek ellen. Otulescu vezérigazgató. Az egész rendeletben az a legszomorubb, hogy a rendeletre szükség volt.

— Kanada hajlandó hatezer ukrán menekültet befogadni. Bukarestből jelentik: A kanadai kormány értesítette a román kormányt, hogy hajlandó hatezer Romániában tartózkodó ukrán menekültet befogadni.

ILONA

— A francia megszállók és a németországi drágaság. Párisból jelentik: A megszállott területen működő több polgári és katonai megbízott kérte felettes hatóságától visszahívását, mert illetményeiből a németországi élelmiszerárak miatt nem tudnak megélni.

— Ötvenezer lejt raboltak el a drágcsékelyi vasuti állomás pénztárából. Nagyváradról jelentik: Tegnap éjjel ismeretlen tettesek világvárosi betörői szakértelemmel kifurták a drágcsékelyi vasuti állomás vaskazettáját és annak tartalmát, mintegy ötvenezer lejt, elrabolták. A kasszarablást az teszi rejtélyessé, hogy már néhány héttel ezelőtt egyszer nyolcvanezer lejt raboltak el az állomási kasszából. A vasutigazgatóság annak idején minden különösebb indoklás nélkül felfüggesztette állásából az állomásfőnököket. Mind a két rablást csak a helyzettel ismerős egyének követhették el, mert a kis állomás pénztárában csak akkor szokott nagyobb összeg lenni, amikor a személyzet fizetése érkezik meg. Az ismeretlen tettesek így jól tudták, hogy a személyzet fizetése tegnapelőtt érkezett meg. A drágcsékelyi csendőrség a nagyvárad rendőrséghez fordult segítségért, amely a nyomozást bevezette.

— A szeszkereskedőket is bevonják a szeszértékesítő részvénytársaságba. Nagyváradról jelentik: Az erdélyi szeszértékesítő részvénytársaság báró Neumann Károly elnökletével ma délelőtt a kereskedelmi csarnok helyiségeiben rendkívüli ülést tartott. Az elnöki megnyitó után Erdős Zsigmond a részvénytársaság vezérigazgatója felsorolta azokat a módokat, amelyek mellett a szeszkereskedők bekapcsolódhatnak a részvénytársaság munkájába. Több felszólalás után a közgyűlés vegyes bizottságot delegált a részvénytársaság és a szeszkereskedők megbízottaiból. A vegyes bizottság feladata lesz megállapítani azokat a módokat, amelyekkel a szeszkereskedőknek szeszszükségletét a legmegfelelőbben lehet biztosítani. A vegyes bizottság határozatát jóváhagyás végett a részvénytársaság igazgatóságához fogja felterjeszteni.

— A fanatikus Conradi gyilkossági pöre. Lausanneból jelentik: Worovszki szövjetdelegátus gyilkosának pere az európai politikai élet szenzációja. A per szereplői a régebbi és az új orosz rezsim befolyásos egyéniségei. A tárgyalás eddig a vádlottak kihallgatásával telt el. A gyilkos merénylet elkövetője Conradi, kinek büntérszáma az értelmi szerzőnek tekinthető Polunin. Conradi kijelentette, hogy azért gyilkolt, mert a bolsevikiek Oroszországban a családját megölték. Nem volt szemtanúja azoknak a kegyetlenségeknek, melyeket családja tagjainak a pétervári bolsevistáktól elszenvedniük kellett, de Gallipoliban pontos híreket kapott családja kiirtásáról. Már ekkor megfogadta, hogy bosszúból megöl egy híres bolsevik vezetőt. Kitént, hogy Conradi tettét kegyetlen okossággal készítette elő. Több golyót bemetszett, hogy ha operációra kerül a sor, a sebesült a műtétet ne élje túl. Polunin nem tagadja, hogy ő unszolta Conradit a merényletre és ő szemelte ki Worovszkit a bosszu áldozatául. A tett okául azt mondta, hogy meg akarta szabadítani Oroszországot a bolsevizmustól. Conradi a tárgyaláson is könnyen hevülő fanatikusként bizonyult, aki a higgadt Polunin tanácsait vakon követte. A bíróság a vádlottak után Dosztovalow tanút hallgatta ki, aki terhelően vallott. Ezután egy Wrangel-tiszt levelét olvasták fel, aki azt írta, hogy Dosztovalowot megvesztegették. A per körülbelül tíz napig fog tartani. A politikai világ érdeklődéssel várja a tárgyalásokat, mert érdekes leleplezéseket remélnék.

— Robbanás a marasestii vasuti hídnál. Marasestiből jelentik: A vasuti hid katonai őre ma reggel tüzet rakott, hogy a hideg ellen védekezzen. Egyszerre hatalmas robbanás történt, amely felriasztotta az egész város lakosságát. Kiderült, hogy a tüzet a katonák azon a helyen rakta, ahol kis mélységben több gránát volt elásva. Ezek közül egyik a melegtől felrobbant. A robbanás pillanatában egy személyvonat ért a hidra, a mozdonyvezető a legnagyobb sebességre fokozta a vonat menetét, mert attól félt, hogy a hid a levegőbe repül. A sziguranca és a katonai parancsnokság széleskörű nyomozást vezetett be az ügyben.

*** Dr. Radnay és neje Fényes Janka táncanárók tánciskolájukat Deák Ferenc-utca 12. sz. alatti új tánchelyiségükbe helyezték át. (Bejárati a Minorita-utcai vaskapun.) Minden kolon, ritmikus és balletiskola november 15-én nyílik meg. Minden vasárnap délután és este koszuor.**

— A román-orosz tengerhajózási forgalom. Bukarestből jelentik: A Románia és Oroszország közötti készülő tengeri forgalomról a következő információkat adták a kormányhoz közelálló kereskedelmi körök: „A kormány közvetett uton arról értesült, hogy az orosz kormány hajlandó a román kikötők és az orosz tengerparti kikötők közötti kereskedelmi forgalom megnyitása érdekében a tárgyalásokat minél előbb megkezdeni. A konstancai, brailai és galaci kikötőkre a forgalom felvétele esetén nagy szerep várna, a román export számára pedig megnyílna egy gyorsan elérhető és nagy felvételű képességgel bíró külföldi piac. Legutóbb e kérdés hivatalos jelleget nyert, amennyiben az orosz hajózási kormánybiztos a feketetengeri hajózási újratelvétele nézve tényleges ajánlatokkal fordult a román kormányhoz. A minisztertanács még a múlt héten foglalkozott ezekkel az ajánlatokkal és a közlekedésügyi minisztériumnak egy speciális bizottságot bízta meg a kérdés tanulmányozásával. A bizottság a munkálatokkal már elkészült és a napokban terjeszti jelentését a minisztertanács elé. A bizottság véleményezése állítólag minden tekintetben kedvező és rövidesen szóbeli tárgyalásokat kezdenek az oroszokkal ebben, a külföldi kereskedelmünk érdekében oly fontos kérdésben. Az oroszok azt javasolták, hogy a feketetengeri orosz partvidékén a román hajóstársaságok is vegyék fel a szállítási szolgálatot és létesítsenek az oroszországi kikötőkben román hajózási ügynökségeket. A román bizottság jelentése már tüzetes részleteket tartalmaz a kölcsönös hajózási megismerésére. Brailában a kormány lapja feltűnő helyen foglalkozik a kérdéssel és biztosra veszi, hogy az új tárgyalások alapján rövidesen megindul a feketetengeri forgalom Oroszországba.

— Japán újraépítéséhez erdélyi fát szállítanak. Bukarestből jelentik: A japán megbízott a földrengés által elpusztított városok újjáépítéséhez szükséges faanyag egy részét, ötezer vagon faárut az országos Faegyesülettel kötötte le. A megállapodás szerint a vétel ár fele, félmillió angol font, a szállítás megkezdésekor fizetendő. A szállítmányok egy részét a részvénytársaság erdélyi fátelpeiről szállítják és pedig vasuton Galacba s onnan továbbítják Japánba.

— A szesztilalom Amerikában. Newyorkból jelentik: A szesztilalmat az amerikai Egyesült-Államokban szigorúan végrehajtják s annak megszegőire a legnagyobb büntetéseket róják ki. Az elmúlt napokban kilenc ember tartóztatott le, mert a szesztilalmi rendőrség ügynökeinek magas összegeket ajánlottak fel, ha elnézik, hogy sör és whiskyt gyártsanak. A felajánlott összeg nyolcvanezer dollár, de a szesztilalmi rendőrség kiderítette, hogy erre a célra az érdekeltek körök nyolcszáz ezer dollárt gyűjtöttek össze. Az egyik letartóztatott egy igen előkelő szenátor magántitkára. Ezzel kapcsolatban jelentik, hogy magában Newyork városában 2000 kávéház készülnek bezárni, mert a legutóbbi nyomozások során kiderült, hogy ötvennégy kávéház majdnem egészen nyíltan árusított szeszitalokat és ezekről terhelődött rá a gyanu a többiekre is.

— Elfogták a Hosszu-utcai betörőket. Két héttel ezelőtt ismeretlen tettesek behatoltak Pikéthý Árpád kolozsvári kereskedő Hosszu-utca 20. számú házába. A zajra elősiető kereskedőt védekezése közben egy törrel leszúrták. A rendőrségnek most sikerült a merénylek kiletét megállapítani, akiket Kiss József és Olteán Gyula fuvarosok személyében letartóztatottak.

— Barakkokat kapnak a Konstancában levő menekültek. Konstancából jelentik: A tengerészeti hivatal igazgatósága átiratban kérte az egészségügyi felügyelőséget, hogy a kikötőben levő, használaton kívüli barakkokat bocsássák a Konstancán keresztülutazó, Palesztinába kivándorló lengyel és orosz zsidó menekültek rendelkezésére, akik ezideig a szabad ég alatt voltak kénytelenek éjszakáikat tölteni. A menekültügyi hivatal a barakkok kijavítását magára vállalta.

— Tejdrágítási akció. A tejtermelők mozgalmat indítottak, amelynek célja, hogy a hatóság 8 lejben állapítsa meg a tehéntej literenkénti árát. A tejtermelők kimutatták, hogy míg egy tehén után évi kiadásai 12520 lejre rugnak, az egy tehén után évi 2000 liter tej mai ára mellett veszteséggel jár a tejtermelés. A gazdák számításai szerint a minimális összeg, amennyiért a tejet adhatják, literenként 7-76 lej.

ILONA

KÖZGAZDASÁG

Helyreállítják a vasutak nemzetközi szervezetét. Bukarestből jelentik: A Vasutagazgatóságok Nemzetközi Szövetségének elnöke, aki Párisban él, felhívta a tagokat a régi munkásság felvételére, aminek a nemzetközi forgalom terén fogjuk értékes eredményeit látni.

Vízit terve Bukaresttől a Dunáig. Bukarestből jelentik, hogy Dimitrie Leonida mérnök tervezetet nyújtott be a fővárost a Dunával összekötő csatornára nézve. A tervezetet a főváros közlekedési bizottsága tárgyalja.

Ürmérték-illetékek. Bukarestből írják: A kereskedelmi és iparügyi minisztérium megállapította azokat az illetékeket, amelyek az ürmérték-hitelesítésért fizetendők. A beszedhető legmagasabb összegek a következők: 5 dcl.-ig 8 lej, 10 dcl.-ig 12 lej, 20 dcl.-ig 16 lej, 50 dcl. edény, vagy palack után 20 lej, 100 dcl.-ig 30 lej, 200 dcl.-ig 45 lej, 300 dcl.-ig pedig 60 lej. Háromszáz deciliteren felül minden megkezdett 100 deciliter után még külön 12 lej hitelesítési díj fizetendő.

Tárgyalások a cukorrépa ára körül. A cukorrépa árának megállapítása körül még mindig tartanak a tárgyalásokat a termelők és a gyárak képviselői között. A termelők mázsánként 120—130 lejes árra tartanak igényt, annál is inkább, mivel a cukorgyárak a termelőket illető cukorárát a múlt év folyamán 19 lejről 45 lejre emelték, az idén pedig a maximálisan megállapított árnál mindössze egy lejjel olcsóbban kapják a cukrot a termelők. Még inkább indokolja a gazdák követeléseinek jogosságát az a körülmény, hogy a marosvásárhelyi cukorgyár a termelők át nem vett járandóságának értékét nem hajlandó megtéríteni, így az a gazda, aki távol van a gyártól és járandóságát természetben nem vehette át, ettől a kedvezménytől is eszik. A répa árának megtérítésére vonatkozólag a tavalyi szerződés szabályai érvényesek. A szerződés szerint a cukorgyárak holdanként 600 lej előleget nyújtanak a termelőknek, akik a répa átadásakor megkapják az ár háromnegyed részét, a fennmaradt részt pedig a januári elszámoláskor folyósítják.

A korpakivitel szabályozása. Bukarestből jelentik: Az új kiviteli rendszer életbeléptetésével az ipar- és kereskedelemügyi minisztérium szabályozta a korpá exportját is. A malomok vagononként 4000 lej vámilleték és 600

lej bizományi díj lefizetése ellenében szabadon exportálhatják a korpát, míg magánosok csak 50 százalékos kontingens leadása és a speciális autorizáció elnyerése esetén szállíthatnak korpát Romániából külföldre.

A mai valutapiac

A mai nap a meglepetések napja volt. Párisban 8:25-ről 8:40-re emelkedett a lej, ami nyugati valutákban nagy áreséseket okozott. Élénk forgalom mellett indult az üzlet, bizakodó hangulattal, mindenki a lej további szilárdulását várja. A forgalom azonban javarészen bankközi relációkban bonyolódott le, a kereskedők a mai napon tartózkodók voltak.

Forgalmaztak: osztrák koronát 344—346-tal, magyar koronát 132—135-tel, cseh korona 597—600-zal, francia frankot 11:85—11:90-nel, svájci frankot 36:50—36:60-nal, dollárt 205—206-tal, font sterlinget 910—915-tel, olasz lírát 9:15—9:20-szal, dinárt 2:40—2:45-tel.

November 7-én 100 lejért fizettek Kolozsvárt:

8800—9000 külf. magyar koronát,
13200—13500 belf. magyar koronát,
0:10:20—0:10:24 font sterlinget,
7:50—7:60 francia frankot,
2:50—2:65 svájci frankot,
0:47:48—0:47:50 dollárt,
9:34—9:38 olasz lírát,
34400—34600 osztrák koronát,
16:20—16:24 cseh koronát,
Valutapiac november 7-én:

Bukarest. Devizák: Páris 1168, London 910, Newyork 204, Róma 910, Zürich 36:70, Prága 602, Bécs 29:3, Budapest 110, Varsó 2:80.

Bukarest. Valuták: Napoleon 780, márka —, leva 180, török lira 123, font sterling 925, francia frank 1210, svájci frank 37:50, olasz lira 920, drachma 380, dinár 245, dollár 207, lengyel márka 180, osztr. korona 30, magyar korona 85, cseh korona 610.

Zürich. Nyitás—Zárlat: Newyork 562:25—563:25, London 2511—2510, Páris 32:37:5—32:22:5, Milano 2505—2495, Prága 1642:75—1642:5, Budapest 305—305, Belgrád 650—642:5, Bukarest 270—270, Varsó 3—3, Bécs 79:25—79:25 Berlin —.

ILONA

130 cm széles angol gyapjuszövetek Lei 125.—
I-a kelengyevászon Lei 36.—
75 cm széles I-a tenniszflanell. Lei 35.—
75 cm széles divatcsikos bluzflanellek Lei 35.—

Velourok, kabát-, kosztüm- és ruhaszövetek, kabátplusók, kabátbélések, selymek és flanellek óriási választékban. — A kitűnő „Éva“ vásznak egyedüli gyári lerakata.

HELLER, WEISZ ÉS MOLNÁR

cégnél, Cluj-Kolozsvár, Calea Regele Ferdinand (v. Wesselényi M.-u.) 6. szám

EGÉSZ LAKBERENDEZÉSEKET, RÉGISÉGEKET ÉS ZONGORÁKAT, ÉKSZEREKET VESZEK, ELADOK ★ STERNBERG J. ★ ORADEA-MARE PIAȚA UNIRII

Raktárra érkeztek kávéházi és vendéglői felszerelések:

Duplaerős teáscsésze 20.—, duplaerős moccacsésze 18.—, duplaerős tányér 16.— stb.

★
Vizespohár
3.—

FISCHER

Cluj, Piața Unirei 12. szám

★
Borospohár
2.50

Mégis csak CZINK fest, tisztít vegyileg legszebben, legolcsóbban Cluj

Nagy occasio!

Harisnyák, keztük,
kötött kabátok eredeti gyári áron
árusítatnak a

SPORT

kötött-szövött áruházban, Cluj
Cal. Reg. Ferdinand 16.
Állami hivatalnoknak külön
engedmény

Leszállított árak

Ha művészi kivitelű

fa vas róz butort, zongorát

akar venni, ne Marosvásárhelyre és tekintse
sajnálja az utat meg a

SZÉKELY ÉS RÉTI

ERDELYRÉSZI BUTORGYÁR RESZV.-TARS. butorteremt
Asztalok furniárszükségeiteket legolcsóbban itt szerezhetik be

Lusztig és
cukorkakülönleges
Cluj, C. Re

Benzinn
Preciziós es

aradi „AS
bármily gyár
raktár

EMIL E

Engros

Karlsbadi
porcellán
edények,
tábla-üveg.

lámpaárak bármily

AUSLÄNDI

Piața M. Viteazul

PÉ

Bata

mert legta

Női egész bagari

Női félcipő

Férfi egész cipő

Füncipő

Bársony kivágott

Gyári lera

Ere

Sz

és minden
napi árban
liba és fris

Lebovic

Cluj, Str.
Arjegyzék

Az 192
szenzá

Lusztig és Nussbächer
cukorkakülönlegességek állandó raktára
Cluj, C. Reg. Ferdinand 31

ROSENZWEIG ANTAL
héber könyvkereskedése
CLUJ-KOLOZSVÁR, P. MIHAI VITEAZUL 38

ספרים, מלחמות, מזוזות, תפילין, ציצית,
קאפלעך אונד פיר ישיבות אונד תלמוד
תורה איין סארטירטען לאגער פאן אלעך
אינשכטיגע גמרות צום ביליאנסטען פרייען
דעטייל * אנגרא

Villamostelepek

építést garancia mellett vállalja:

Zsigmond János

elektrotechnikai vállalata és mérnöki irodája

Cluj-Kolozsvár, Str. Vlahuța (volt Bólyal-u.)

Ujjonnan berendezett modern nagy gépjavitó- és
tekereselműhely. Szakszerű javítások és át-
kereslések. Gyenge áramu és magas feszültségű
berendezések. — Hálózatok tervezése és építése

Benzinmotor 6-14 HP
Precíziós esztergapad

és az
aradi „ASTRA“ motorgyár
bármily gyártmánya állandóan
raktáron gyári áron

★
EMIL BLAGA, CLUJ

Engros

Karlsbadi
porcellán
edények,
tábla-üveg.

Endetail

Mindenféle
poharak,
demyonok,
palackok,

lámpaárak bármily mennyiségben legelőnyösebben

AUSLÄNDER LAJOSNÁL

CLUJ,
Piata M. Viteazul (Széchenyi-tér) 39. Telefon 954.

PÉNZT

takarít meg, ha

Bata cipőt visel,

mert legtartósabb és legolcsóbb

Női egész bagaria cipő	390-tól
Női félcipő	340-tól
Férfi egész cipő	540-tól
Fücipő	240-tól
Bársony kivágott cipők ára lei	310-tól

Gyári lerakat: Cluj, Fötér 9.

Eredeti gyári árak!

LEGJOBB ZSEBLÁMPA

DURAA
GYÁR TEMESVÁR

Sándor Ágoston Utóda

cégnél békebeli női és férfi
bőrkeztük újra kaphatók

Férfidivatkülönlegességek! Férfi fehérneműeket
mérték után vállalunk

Elsőrangú minőségénél fogva legkedveltebb

TORDAI SÖR

Különlegességei

GLORIA DUPLA TÁPSÖR
MALÁTA

mely orvosilag is ajánlatik, valamint a kiválóan izletos világos

KORONASÖR

Gyár:
TURDA

Telefon 5.

Főraktár:

CLUJ

Telef. 394.

ארטה כשר ארטה כשר
Szalámi

és mindennemű felvágottak a legolcsóbb
napi árban és naponta frissen vágott
liba és frissen szűrt libaszir kapható:

Lebovies szalámigyár

Cluj, Str. G. Baritiu (Malom-u.) 8. sz.
Árjegyzék és כשר קישור kívánatra ingyen

Modern üvegesiszolda és tükörárugyár

PÉCHY ÉS TÁRSA

ORADEA-MARE (NAGYVÁRAD),
STR. SAGUNA (KAPUCINUS-U.) 20

Készíti a legszebb tüköröket és butor-
üvegeket minden Ujrafoncsorozás
méretben és
mennyiségben! Kérjen árajánlatot!

Az 1923—24. évi divat
szenzációs szép anyagjai
nagy választékban

★
Kabát-, alj- és
ruhaszövetek,
Monre, brocat,
maroquen,
georgette,
crep de chime,
selymek, velour,
chiffon,
ruhabársonyok
minden színben

★
**GRÜNWALD
ÉS STEINER**

női divatkülönlegességek áruhaza Kolozsvár
Piata Unirii 12.

Grünwald üvegcsiszolda Tükrök és butorüvegek minden méret és modell szerint készülnék. **Oradea-Mare**
és tükörgyár Épületüvegezési vállalat — Ujrafoncsorozás — Finatükrök *Strada Gerlozy 13. szám*

Fénymásolópapir **LEPAGENÁL**
1-a pozitív, negatív
Tegyen próbarendelést !! Cluj

Előírások
hitelesített ürmértékeket gyárt
GRÜNWALD JAKAB
bádögáruüzeme, Cluj-Kolozsvár,
Piata M. Viteazul (Széchenyi-t.) 13

Tisztit, frissit, felüdit,
Szeplőt tüntet, bőrt puhít
Az arcbőrt megfehéříti
Kaiser-Borax
a valódi.

1498

Zsák
Zsineg
HAVAS DEZSŐ
TIMISOARA **Kötél**

Telefon 81. **Ládagyár** Fióküzlet:
Egeres
Mindennemű ládákat és fadobozokat összeszegezett
és szétszedett részeken megrendelésre azonnal
készít és szállít a legolcsóbb napi áron 1391
Sajovics és Lebovits Ikereskedés
Cluj, Strada Cernaui (volt Kajántói-ut) 1 szám és ládagyár

KEPES ELEK orvosi kötszerész Oradea-Mare

Női és férfi óvszerek nagy raktára
HAS-PASSAGE — SAJÁT KÉSZÍTÉSŰ SÉRVKÖTŐK, HASKÖTŐK, MŰLÁBAK

VÁSÁROLJON A TERMELŐNÉL!

EREDETI GYÁRI ÁRAK!

GYAPJUIPAR R.-T.
SAJÁT GYÁRTMÁNYU GYAPJUSZÖVETEK.

CLUJ, CALEA VICTORIEI 24.

★
A legjobb és
legdivatosabb
cipő a közismert

„Chaussures Echo“

védjeggyel ellátott cipő!

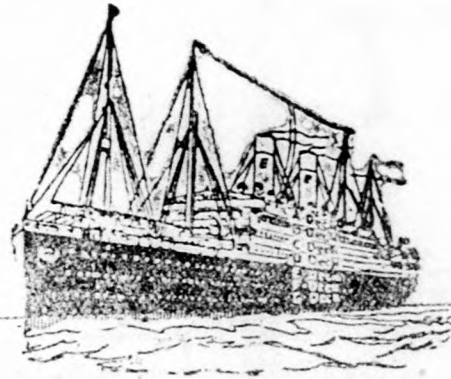
BYRON STEAMSHIP COMPANY LTD. LONDON

M. Embiricos & Co.

BUCUREȘTI, STRADAPARIS No. 1.

Constanța direct New-York

A legnagyobb tengerentuli
luxuszgőzösökkel, amelyek
Constanța kikötőből indul-
nak Konstantinápoly, Pireu
és Palermo érintésével direct
New-Yorkba.

Átszállás, vesztégzár nélkül.
Az utazás tartama 16 nap.
Az utazás vonalainkon a
legelőnyösebb, 50%-kal ol-
csóbb és lejjben fizetendő.

Értesítés:

„Constantinople“ luxusgőzös érkezik november 7-én, indul november 8-án

Értesítés:

Kajutok, jegyek fenntartása, valamint bármely információ végett forduljon központi irodánkhoz.

M. EMBIRICOS & CO., București, Strada Paris No. 1.

**Gyermek-
kabátok 800
lejtől, boák
900 lejtől
feljebb**

Izrael Dezső szücsáruháza

Cluj, Str. Regina Maria (v. Deák F.-u.) 35

Legujabb szőrmemodellek raktáron!

**Szőrmék
átalakítása
és festése
a legjutányo-
sabb árban**

**Minőségben
kiváló és
utólérhetetlen!**

ECLAIR
a vezető márka

A legkedvesebb meglepetés!

Mindenütt kapható!

A leghelyesebb ajándék!

**Aki kvalitást
akar megismerni,
csakis**

„Eclair“-t

vásároljon!

SZÍNHÁZ ~ N

Irői olimpiász. Az első matinéja a nagyvállalattal együtt fellépésével 11-én, vasárnap lesz a Magyar Színházban. A matiné előadásból áll: Az első részben Lajos a nagyváradi színházhoz közzöntöt. Ezt követi Béla nyelnek bemutatása. Béla nagyváradi színház tagja Pálffy Gyulácsy Irén Károly, modern miljöben bemutatásra. Korda verseit Harsányi Miklós adja elő. Az első rész Sandornak: Az egérfő komédiája kerül színre. A második rész Ruth Klára és Biró Miklós, melyeket Nagyné nagyváradi színművésznő mutat be. Tabéry Géza: a Kolozsvári németi egyfelvonásos, amelyet a nagyváradi színházban játszódnak le. A második rész Miklós, Tóth Elek, Jóska Beregi Béla, Kathona Borovszky Oszkár nagyváradi szerepeket. A nagyváradi színház tagja Zilahy Irén nagyváradi János és Peredy György. Végül berekeszti a műsor. Inább a bőrtön című j

A ROMÁN OPERA

Pentek: Carmen (Aca de B.)
Vasárnap délután: Tosca
Hétfő: Sámson és Delila.

A MAGYAR SZÍNHÁZ

Csütörtök: A trónörökös.
Pentek: Tangókirálynő.
Szombat délután 3 órakor:
Este 8 órakor: Tangó
Vasárnap d. e. fél 11-kor: Az
Délután 3 órakor: Zs
Este 8 órakor: Tangó
Hétfő: Tangókirálynő.

MOZGÓK

Select-mozgó (v. E. E. E.)
november 8-án: **Paganini**
felvonásban. Főszerepben C.
A nagy zenevirtuoz kál-
hercegő iránt. A halálraít-
val elbűvöli a katonákat és
Uránia-mozgó: Cs.
A **montekarlói kalandornő**
dráma hat felvonásban. Fős-
Az aranypók hálójában.
bárok vértörvényszéke előtt
Apollo-mozgó: Cs.
A **nyugat csillagai**. Erde-
násban. Főszerepben Dusti
landoktól hemzsegő, izgal-

SZERKESZTŐ

M. Mandl, Nagyszé-
történelme német nyelven
könyvosztályában. A könyv
gyarmelyvető köteteket is m-
L. József, **Szatmár**
ezer lejre becsülte azt az
én 17 ezer lejt fizet. A
nyolcezer lejt felét — a t-
lóban a bérlőnek, tehát ő-
meg nem felelbezi a becs-
őn üzlethelyiségért kapha-
K. Albert, **Nagyvár**
szükséges: születési bizony-
zó okmány, erkölcsi biz-
rosi tanácsnak igazolnia k-
Nagyváradon, azonkívül k-
nek és tizennyolc éven fe-
egy-egy katonai igazolván-
sem teljesít tényleges sz-
zábbá az ugynevezett Affi-
amerikai rokona, esetleg
az amerikai román konzul-
dorsági engedély, kell aztár-
hogy adóját rendezte, hat-
arról, hogy egészséges és

Hölgyek

SZÍNHÁZ - MŰVÉSZET

Irói olimpiász. Az erdélyi irói olimpiász első matinéja a nagyváradi irók és színészek fellépésével 11-én, vasárnap délelőtt fél 11-kor lesz a Magyar Színházban. A műsor két részből áll: Az első rész bevezetésül Parlaghy Lajos a nagyváradi színház igazgatója mond köszöntőt. Ezt követi Bárdos László költeményeinek bemutatása Borovszky Oszkárnak a nagyváradi színház tagjának előadásában. Utána Pálffy György Irén Kobra című egyfelvonásos, modern miljöben lejátszódó drámája kerül bemutatásra. Korda Béla és Kondor László verseit Harsányi Miklós nagyváradi színművész adja elő. Az első rész berekesztésül Marot Sándornak: Az egérfogó című egyfelvonásos komédiája kerül színre. A műsor második részét Ruth Klára és Biró György versei vezetik be, melyeket Nagyné Csillag Emmy nagyváradi színművésznő mutat be, ezt követi Tatéry Géza: a Kolozsvári bál című történelmi egyfelvonásos, amely erdélyi környezetben játszódik le. A darabban Harsányi Miklós, Tóth Elek, Jósika Mici, Soró Jenő, Beregi Béla, Kathona László, Rédei Tibor és Borovszky Oszkár nagyváradi színművészek kaptak szerepeket. A Kolozsvári bál után Zsahy Irén nagyváradi színművésznő, Bartalis János és Peredy György verseit interpretálja. Végül berekeszti a műsort Szegedi Hilf László: Inárb a börtön című jelenete.

A ROMÁN OPERA HETI MŰSORA

Péntek: Carmen (Aca de Barbuval)
Vasárnap délután: Tosca
Hétfo: Sámson és Delila.

A MAGYAR SZÍNHÁZ HETI MŰSORA

Csütörtök: A trónörökös.
Péntek: Tangókirálynő.
Szombat délután 3 órakor: Othello.
Este 8 órakor: Tangókirálynő.
Vasárnap d. e. fél 11-kor: Az irodalmi olimpiász 1. napja
Délután 3 órakor: Zsidónő
Este 8 órakor: Tangókirálynő.
Hétfo: Tangókirálynő.

MOZGÓK MŰSORA

Select-mozgó (v. Egyetem-mozgó): Csütörtök, november 8-án: *Paganini*. Történelmi dráma hat felvonásban. Főszerepben Conrad Veidt és Eva May. A nagy zenevirtuoz kálváriás szerelme Marsini hercegnő iránt. A halálaitól mester utolsó nótájával elbámulja a katonákat és megszökik a gilotin alól.
Uránia-mozgó: Csütörtök, november 8-án: *A montekarlói kalandor* I. rész. Szenzációs nagydráma hat felvonásban. Főszerepben Helene Richter. Az aranypók hálójában. Háromszáz európai a barokk vértörvényszéke előtt. Óriási filmszenzáció.
Apolló-mozgó: Csütörtökön, november 8-án: *A nyugat csillagai*. Érdekes dráma 6 felvonásban. Főszerepben Dustin Farnum. Mexikói kalandoktól hemzsegő, izgalmas film.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

M. Mandl, Nagyszeben. Grätz Henrik zsidó történelme német nyelven kapható az Uj Kelet könyvosztályában. A könyvosztály esetleg a magyarnyelvű köteteket is meg tudja szerezni.
L. József, Szatmár. A kivétbizottság 25 ezer lejre becsülte azt az üzlethelyiséget, melyért ön 17 ezer lejt fizet. A differenciál mutatózó nyolcezer lej felét — a törvény értelmében — valóban a bérlőnek, tehát önnek kell fizetnie, ha meg nem felel a becslést, mely túlértékelt az ön üzlethelyiségeért kapható bért.
K. Albert, Nagyvárad. Amerikai utlevélhez szükséges: születési bizonyítvány, nemzetiséget igazoló okmány, erkölcsi bizonyítvány, melyen a városi tanácsnak igazolnia kell, hogy ön mióta lakik Nagyváradon, azonkívül kell a házasságlevél, önnek és tizenhét éven felüli férjcsaládtagjainak egy-egy katonai igazolvány arról, hogy egyikük sem teljesít tényleges szolgálatot, szükséges továbbá az ugynevezett Affidavit, vagyis valamelyik amerikai rokona, esetleg ismerőse által küldött és az amerikai román konzul által láttamozott bevándorlási engedély, kell aztán hivatalos okmány arról, hogy adóját rendezte, hatósági orvosi bizonyítvány arról, hogy egészséges és végül nyolc darab eny-

Valutát Devizát

a legolcsóbban ad,

a legmagasabb áron vesz a

Kereskedelmi Hitelintézet

Kolozsvár, Fötér 20.
Telefonsz. 40 és 229

Devizák	Erdélyi pénzpiac 7-én					
	A kolozsvári clearing-iroda jelentése					
	Temesvár	Brassó	Arad	Nagyvárad	M.-Vshely	N.-Szeben
Zürich	3620-10	3635-25	3630-20	3630-25	3625-15	3635-25
Newyork	204 ¹ / ₂ -3 ¹ / ₂	—	—	204 ¹ / ₂ -203	204 ¹ / ₂ -203	—
London	905-900	906-02	—	908-05	907-03	—
Páris	11575-65	1180-70	—	1180-70	—	—
Milano	905-900	—	—	—	—	—
Prága	595-590	—	—	594-90	597-94	600-594
Belföldi magyar korona	—	—	—	—	—	—
Külföldi magyar korona	—	—	—	—	—	—
Belgrád	—	—	—	—	—	—
Varsó	—	—	—	—	—	—
Bécs	350-54	347-49	—	350-52	349-52	—

veshátu fénykép. Mindezeket kell csatolnia a belügyminisztériumnak címzett kérvényhez.

Izsák M. Cluj. Érettségi nélkül is mehet vegyészeti pályára. Négy középiskolával és egy évi gyakorlattal, felvételi vizsga alapján beiratkozhat bármely vegyipari szakiskolába. Romániában ilyen iskola, tudtunkkal, nincsen. Vegyipari szakiskola van Budapesten, Kassán és Csehszlovákia minden nagyobb ipari városában.

V. Lázár, Felsővisó. 1. Orvostanhallgató sehol sem tarthatja be szigorúan a vallási parancsokat, mert a foglalkozása ezt lehetetlenné teszi, de magánéletében a legkifogástalanabb ortodox lehet. 2. Beiratkozni csak a tanév elején lehet, mert Romániában ma a franciamintájú éves rendszer van. 3. A felvételi vizsgák enyhék és jövőre valószínűleg eltörlik. 4. Egyetemi hallgatónak, ha köser kosztot akar élni, legalább két és félezer lejre van szüksége Kolozsváron, de ha a Menzán étkezik, akkor másfélezerből is megél. 5. Helyesebben ténne, ha praktikusabb pályára lépne s akkor intelligens iparos lesz, aki szombatot tarthat.

G. F. Csikszereda. Az említett berlini iroda címét nem ismerjük. Posta útján azonban szintén nem tud levelet küldeni Oroszországban rekedt rokonoknak. Az egyetlen valószínű lehetőség, ha a stockholmi (svédországi) román, vagy bármilyen konzulátust kéri fogja, hogy levelet továbbítsa. Eddig a lengyel posta útján lehetett érintkeznie Oroszországgal, de a két állam most hadiállapotban van. Levél ment.

F. Mihály, Máramarossziget. Téved, mert az Uj Kelet ugyanakkor jelenik meg, mint az ön által említett lap és ugyanazzal a vonattal megy is el, csak mi nem követjük az üzleti furlangot, hogy egy-két nappal előbbre dátumozzuk az újságot. Hát ön komolyan gondolta, hogy a november elsejei dátummal ellátott lap már elsején délelőtt Szigeten lehet, ha a dátum fedi a lapot? Az illető lap — erről meggyőződhet — november elsején hozza azokat a híreket, melyeket az Uj Kelet október 31-iki számában közöl.

H. A. Temesvár. Minden ruhaanyaghoz más-más folteltávolító szükséges. Gyapjuszövethez a következő receptet ajánljuk: vegyen fél liter esővizet, fél liter rozspálinkát, egy ökörpét, két tojásárgáját, 33 gram velencei szappant és 140 csepp bergamott-olajat. Ezt egy üvegben jól összekeverje s

a tolyadékkal megnedvesít egy gyapjurongyot, melyel addig dörzsöli a foltot, amíg el nem tűnik, aztán tiszta vízzel kimossa a folt helyét.

W. József, Vulkán. Érdekes levelet áadtuk egy orvosnak, hogy győződjen meg a helyességéről ennek a Kolumbus tojásához hasonló egyszerűségű eljárásnak, melyről ön azt írja, hogy ezáltal nemcsak az említett betegségben szenvedők életét lehet megmenteni, de a mindennapi egészségápolásnak is egyik nélkülözhetetlen kelléke.

M. Károly, Beszterce. Nincs tudomásunk olyan rendeletről, mely a kávéházban való italmezt tiltja. Kérjük, közölje velünk, milyen kávéháztól van szó: katonai vagy munkáskávéháztól?

Olcsó francia könyvek!!

Marguerite: Maison ouverte 21 lej, Courteline: Train 16 lej, Goncourt: Frères Zemganno 21 lej, Ferrere: Civilisés 16 lej, Manassant: Pierre et Jean 16 lej, Bourger: Dualité 8 lej, Prévozt: Un Voluptueux 8 lej, Theuriez: Don Juan 8 lej, P. Loti: Pêcheur d'Islande 98 lej, A. France: Craignebulle 98 lej, Madach: La Tragédie de L'Homme 94 lej, A. France: Barbe-Bleu 98 lej, Wells: Pays des Aveugles 110 lej, A. France: L'Anneau d'Améthiste 98 lej stb. Anthologie des Ecrivains français XIX-eme siècle 2 vol. à 55 lej plus porto.

Lepagénál, Cluj

Első Erdélyrészi Ékszerárugyár

Cluj, Calea Regele Ferdinand nr. 13
Telefon interurban 2-13 ★ Sörgönc: Juvaere, Cluj
Ékszerárugyártás, nagykereskedés
Fogazati arany és forrasztó ★ Arany, ezüst és platina beváltás
Kienzie és Schwarzwaldi órákban, valamint kinaezüst tárgyakban nagy lerakot.
Osak vizszentolárusítóknaki

Ékszervásárlás bizalom dolga!!!

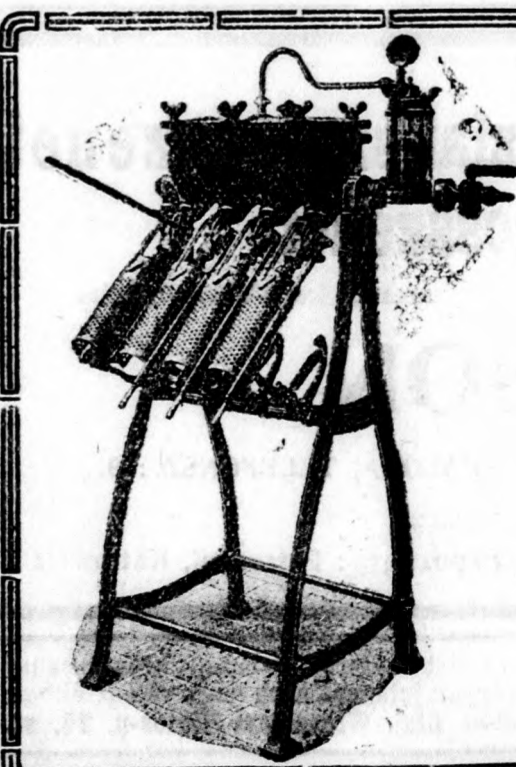
Arany és ezüst órákat, ékszereket és dísz tárgyakat

FENYŐ ÉS BRAUNFELD

világvárosi ékszerüzletében vásárol legelőn, ősebben

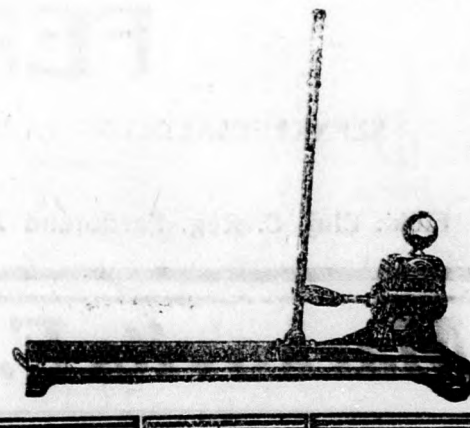
Cluj, Piata Unirii 15
Telefon Interurban 643

Omega, Schaffhausen és Longines órák főlerakata

Borszivattyuk és sörpincészeti berendezések kaphatók

a Banca Industrială și Comercială-nál,
Str. Reg. Maria 49 (voit Deák Ferenc-utca)

Hölgyek! A Höfer-féle

2. számú bőrpör fehér, rózsaszín és krémszínben a legjobb arcápoló. Izzadságnál, kiütéseknél a Höfer 3. sz. szalicilos bőrpöröt használja.

